

WYCHODZI DWA RAZY W MIESIĄCU, W POROZUMIENIU ZE ZJEDNOCZENIEM ZWIĄZKÓW SPÓŁDZIELNI ROLNICZYCH W WARSZAWIE I Z PRZYŁĄCZONEMI ORGANIZACJAMI MLECZARSKIMI W WARSZAWIE, W KRAKOWIE, LWOWIE, POZNANIU I TORUNIU, ZE ZWIĄZKIEM SPÓŁDZIELNI MLECZARSKICH W WARSZAWIE, ORAZ Z IZBAMI ROLNICZEMI WIELKOPOLSKĄ I POMORSKĄ,

POD REDAKCJĄ NACZELNĄ ZYGMUNTA IHNATOWICZA

Redakcja: Warszawa, Hoża 12.

Administracja: LWÓW, Chorążczyzny 27
(Księgarnia Polska)

POZNAŃ, Dąbrowskiego 17 (Inż. F. Dziama)

Prenumerata: Kwartalnie zł. 2.-

Ogłoszenia: Cała stronica zł. 120. Części
stronicy w odpowiednim stosunku

Drobne: Słowo 10 gr.

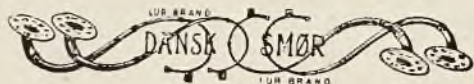
Kontrola masła w Danji.

W roku ubiegłym swój 25-letni jubileusz obchodził duński znak towarowy „Lur“, jako znak duńskich produktów eksportowych. Znak ten jest znanym na całym świecie; pomysł znaku eksportowego naśladowały także i inne kraje. Dzieje powstania jego były następujące:

Kiedy pierwszorzędną jakość masła duńskiego uznano na rynku angielskim, zdarzało się, że masło zagraniczne albo przewożone tranzytem przez Danję, często pod względem jakości nie ustępujące duńskiemu, sprzedawano na zagranicznych rynkach jako masło duńskie. Stan taki szkodził rolnikom duńskim; z tego dla odróżnienia masła pochodzenia duńskiego stworzono wspólny znak towarowy, który tylko masło duńskie mogłoby otrzymywać. W roku 1891 wniesiono do duńskiego sejmiku projekt wprowadzenia narodowego znaku towarowego. Projektu tego nie przyjęto, ale przedstawiciele rolnictwa nie poniechali tej sprawy. W Królewskim Towarzystwie Rolniczym dwa razy, w r. 1896 i 1897 zajmowano się nią; również Zjednoczone Duńskie Towarzystwo Mle-

czarskie nad sprawą tą dalej pracowało. W roku 1900 założono specjalne towarzystwo dla znaczenia masła, pochodzącego z duńskich mleczarni; członkiem tego towarzystwa mogła zostać każda duńska mleczarnia, bez różnicy, czy była spółką mleczarską, czy prywatnem przedsiębiorstwem; projekt ten znalazł takie uznanie, że prawie wszystkie duńskie mleczarnie przystąpiły do tego towarzystwa. Jako znak towarowy obrano „Lur“; wyraz ten w języku duńskim oznacza wojenną trąbkę i prawie wszystkie masła wywożone z Danji znaczone tym znakiem dobrowolnie.

Znak ten, który przedstawia załączona rycina, składa się z dwóch par jedna

w drugą wplecionych trąbek, oraz słów „Lur Brand“ i „Danish Butter“.

Gdy okazało się, że używanie tego znaku miało pomyślny skutek w sprzeda-

ży masła duńskiego w Anglii, duńscy rolnicy postanowili starać się o wprowadzenie obowiązku używania tego znaku. Istotnie sejm duński dnia 30 marca 1906 r. wydał ustawę o handlu produktami rolniczymi, jako też o imporcie i eksporcie tychże. Na podstawie jej 30 sierpnia 1906 r. wyszło rozporządzenie, że znak towarowy „Lur” ma być prawnym znakiem eksportowym dla wszelkiego duńskiego masła z pasteryzowanej śmietanki, przeznaczonego do wywozu zagranicę.

Ustawę z roku 1906 uzupełniono 12 kwietnia 1911 r. przepisami o handlu masłem. Znak, który był dotychczas głównie znakiem narodowym, świadczącym o pochodzeniu masła z Danji, stał się zarazem w pewnej mierze znakiem ochronnym, stwierdzającym gatunek masła.

Jeżeli mleczarnia zamierza masło eksportować i chce nabyć prawo używania znaku „Lur”, winna zgłosić się do władzy, która zawiadamia Państwową Kontrolę Masła. Jeżeli mleczarnia zostanie przyjęta pod kontrolę, otrzymuje ona papier, zaopatrzonego znakiem „Lur”, służący do opakowania masła. Znak „Lur” może być reprodukowany w Danji tylko za zezwoleniem ministra rolnictwa; opakowanie znaczone znakiem ochronnym mogą wyrabiać tylko firmy specjalnie do tego upoważnione, które pracują pod dozorem tegoż ministra. Firmy te mogą dostarczać opakowanie tylko za każdorazowym zezwoleniem rządu. Znak „Lur” musi się znajdować na zewnątrz opakowania. Beczki, czy skrzynie muszą być znaczone na obu dnach. Poza tem potrzeba przylepić kartkę z numerem kontrolnym mleczarni. Mleczarnia, upoważniona do wywozu masła z Danji, musi prowadzić książkę kontrolną. Jeżeli przy odbytej kontroli jakość masła uznana będzie za niezadowalniającą, minister może odebrać prawo korzystania ze znaku „Lur”; policja zabiera mleczarni nieużyte opakowanie i nowego już nie dostarcza. Od tego dnia nie wolno mleczarni wywozić masła do czasu przywrócenia tego prawa.

Mleczarni, która ma prawo używania znaku „Lur”, wolno dostarczać tylko masło znaczone tymże znakiem.

Urzędy celne przestrzegają, żeby masło duńskie nie wywożono bez zaopatrzenia znakiem „Lur”. Masło zagraniczne przy wwozie do Danji musi być znaczone słowem „udenlandsk” (zagraniczne) i musi być trzymane zawsze w oryginalnem opakowaniu. Dozór nad znaczeniem mają urzędy celne i Państwowa Kontrola Masła. Państwowa Kontrola Masła bada książki mleczarniane i robi z nich odpisy dla późniejszego skontrolowania książek nabywców masła. Również bada, czy śmietana została spasteryzowana, oraz bada zawartość wody w masle. Masło duńskie eksportowe musi być wyrabiane ze śmietany pasteryzowanej i nie może posiadać więcej jak 16% wody. Nie wolno używać do konserwowania innych środków jak zwyczajnej soli kuchennej. Barwienie farbą anilinową jest niedozwolone.

Handel masłem również podlega kontroli państwowej. Każdy, kto masło hurtownie sprzedaje, albo chce masło importować lub eksportować, zgłosić musi to w urzędzie policyjnym i Państwowej Kontroli Masła.

Firmy kupujące masło (importujące) i sprzedające (eksportujące) prowadzić muszą książki, od kogo masło nabyły i komu sprzedały. Książki te badane są przez Państwową Kontrolę Masła, urząd celny zaś zawiadamia Państwową Kontrolę Masła o wywozie masła.

Państwowa Kontrola Masła ma prawo kontrolować wszystkie składy masła, na kolei, w porcie itd., i brać próby.

Po przeprowadzeniu na drodze prawodawczej potrzebnych gwarancji o użyciu ogólnego znaku dla duńskiego masła, zniesiono w roku 1915 Towarzystwo Znaczenia Masła. Rząd duński zarejestrował znak ochronny masła duńskiego w Anglii, Niemczech, Norwegii, Szwecji, Szwajcarii i Argentynie. Nabywcy duńskiego masła mogą być pewni, że masło, które przed wywozem z Danji jest prawidłowo zaopatrzone znakiem towarowym „Lur”, jest istotnie masłem duńskim; rzeczywiście nadużycia pod tym względem zachodzą obecnie rzadko.

E.

Wyniki działalności spółdzielni mleczarskich

należących do Związku Rewizyjnego Pol. Sp. Rolniczych w Warszawie

za miesiąc listopad 1925.

Przy każdej spółce podana pierwsza liczba oznacza dostarczoną ilość mleka w tysiącach litrów, druga przeciętny procent tłuszczu, trzecia ile płacono za 1% tłuszczu.

Woj. Białostockie.

1	Poświętne *	9	4.63	5.0
2	Siemiatycze	5	4.02	4.7

Przeciętna dzienna przeróbka mleka wynosiła w mleczarni 225 litrów. Nie nadesłała sprawozd. 1 spółdzielnia.

Woj. Kieleckie.

1	Dzierżania	88	4.03	5.0
2	Glazów *	14	3.88	5.0
3	Gorzyczany	35	3.81	5.0
4	Garbów	36	4.00	5.2
5	Krzepice *	34	4.14	5.0
6	Młodzawy Małe	27	3.98	5.4
7	Rozniszewo	13	3.58	5.4
8	Sucisławice	7	3.98	5.0

Przeciętna dzienna przeróbka mleka wynosiła 1058 litrów. Nie nadesłało sprawozd. 5 spółdzielni.

Woj. Lubelskie.

1	Berejów	21	3.71	5.6
2	Czuryły	32	4.17	5.0
3	Czerwonka	15	4.76	5.8
4	Feliksin	4	3.52	5.5
5	Głusków	23	3.92	6.2
6	Gruszka duża	5	3.92	4.5
7	Sórzno	11	3.98	6.0
8	Hostynne *	10	3.84	4.5
9	Iwowe	3	3.65	5.2
10	Kamionka *	77	3.81	4.9
11	Krasnystaw	43	4.00	5.3
12	Kumów	4	3.63	5.0
13	Krzówka	14	3.75	5.2
14	Kolonja Ruda *	12	3.91	4.9
15	Lisów	2	3.80	5.0
16	Lopiennik D.	15	3.66	5.1
17	Miętne	20	3.91	5.9
18	Milejów	11	3.24	5.45
19	Niemienice	20	3.87	5.3
20	Nowodwór	14	3.80	5.3
21	Oziemkówka	24	3.82	5.8
22	Ostrów	20	3.92	5.0
23	Prostyń	3	4.23	5.0
24	Podosie	4	3.99	6.0
25	Piaski Szlacheckie *	17	4.18	5.0
26	Poszewka *	5	4.23	5.3
27	Rudno *	19	3.73	5.1
28	Samorządki	7	3.71	5.5
29	Stara Wieś	10	3.67	4.7
30	Siennica Nadolna	14	3.84	4.5
31	Skrobów	15	3.72	5.7
32	Sterdyń	40	3.84	5.6
33	Skibniew	16	4.31	5.5
34	Stryjno	20	3.60	5.1
35	Surhów *	8	4.04	4.7

36	Śniadówka	13	3.91	4.8
37	Tuchowicz	10	3.37	4.7
38	Tchórzew-Plewki	7	4.17	5.0
39	Unin	29	3.76	6.3
40	Urzędów	8	3.64	4.1
41	Wólka Okraglik	62	4.31	5.6
42	Wiśniew	1	3.29	4.5
43	Wola Skromowska	2	3.82	5.7
44	Wielkolasy *	40	3.80	4.8
45	Wólka-Domaszewska	8	3.54	4.5
46	Wólka-Ostrożeńska	12	3.72	6.2
47	Zadybie Stare	10	3.49	4.9
48	Zanecin	5	4.04	5.5

Przeciętna dzienna przeróbka mleka wynosiła 545 litrów. Nie nadesłało sprawozd. 36 spółdzielni.

Woj. Łódzkie.

1	Brodnia	21	3.72	4.7
2	Balucz	19	3.80	5.0
3	Domaniewo	12	3.33	4.8
4	Dmenin	20	3.42	4.5
5	Gaj (Łęczycki)	38	3.46	4.8
6	Janków	55	3.51	5.2
7	Kurówek	27	3.39	4.5
8	Korczyńska	9	3.93	4.8
9	Lisków	58	3.65	5.0
10	Łęczno	8	3.83	4.0
11	Łopatkki	6	3.93	5.0
12	Marzenin	72	4.02	4.8
13	Piątek	76	3.64	5.1
14	Topola Królewska	39	3.35	4.8
15	Wartkowie	95	3.66	4.4
16	Zarnowica	7	3.85	4.8

Przeciętna dzienna przeróbka mleka wynosiła w mleczarni 1129 litrów. Nie nadesłało sprawozd. 5 spółdzielni.

Woj. Nowogrodzkie.

1	Rakowicze	7	4.05	3.5

Woj. Warszawskie.

1	Bożymin	23	3.79	—
2	Bogumiłki	8	4.33	5.1
3	Bielawki	12	4.05	5.7
4	Budziszyn	27	3.71	5.9
5	Chromin	10	3.52	5.6
6	Dulsk	31	3.65	5.25
7	Działyń	18	3.83	5.5
8	Gośńiewice	37	3.69	6.0
9	Goszczyn	56	3.57	6.0
10	Gąski	16	3.66	6.2
11	Gaj (Rypin)	12	3.78	5.2
12	Gulbiny	7	3.74	5.4
13	Gnojno	6	3.78	5.5

14	Jakóbkowo *	15	3.95	5.4	56	Ruszkowo	19	3.91	5.4
15	Kacice	9	3.98	5.5	37	Redzyńskie	24	3.82	6.0
16	Kamień	8	3.58	4.4	38	Rudzienko	21	3.83	5.4
17	Lipno	49	3.23	4.1	39	Szafarnia	15	3.61	5.6
18	Lewiczyn	40	3.70	6.1	40	Sadkowie	35	4.05	5.6
19	Lampkowitza	10	3.68	5.4	41	Strzygi	14	3.65	5.5
20	Lubania *	55	4.01	5.0	42	Świdziebna	23	3.56	5.42
21	Lopacianka	5	3.31	5.5	43	Sokolowo	23	3.72	5.61
22	Łakaszewo *	10	3.90	5.2	44	Trąbin	52	3.67	5.5
23	Łapinóż	14	3.64	5.3	45	Watraszew	25	3.66	5.7
24	Łęki	51	3.47	5.2	46	Winiary	22	3.70	5.7
25	Lubienica	16	3.91	5.5	47	Wilczewo	20	3.60	5.5
26	Magierowa Wola	21	3.69	5.9	48	Wilczogóra *	26	3.87	6.0
27	Olzów	47	3.88	5.9	49	Wodziczna	35	3.74	5.8
28	Oszkowiec	18	3.84	5.3	50	Zastruże	21	3.39	5.4
29	Pustki Działyńskie	14	3.99	5.5	51	Zelazna	14	3.80	5.5
30	Piaseczno *	25	3.66	5.2					
31	Płonne	51	3.97	4.8					
32	Półwieś Duży	11	3.83	5.4					
33	Podkonice Duże	13	3.90	4.4					
34	Róże *	14	3.80	5.2					
35	Rykały	41	3.50	6.5					

DROBNE PORADY W SPRAWACH MLECZARSTWA I HODOWLI ZWIERZĄT.

Buraki jako pasza dla krów. W „Gazecie Gospodarskiej” podaje p. Józef Lewandowski kilka uwag o używaniu okopowych do żywienia krów mlecznych. Z uwag tych podajemy ustęp odnoszący się do buraków pastewnych.

Buraki są paszą najwięcej cenioną w żywieniu krów mlecznych i najwięcej używaną, a to dlatego, że są bardzo chętnie przez krowy jedzone, pobudzają trawienie i apetyt u bydła oraz działają doskonale na wydajność mleka. Poza tem są paszą, dającą duży wydatek z moga, oraz przechowują się lepiej np. od ziemniaków. Te wszystkie względy powodują, że buraków pastewnych uprawia się coraz więcej.

Dawanie burków posekanych i wymieszanych z sieczką jest zupełnie nie wskazane, szkoda wprost pracy na siekanie buraków i rżnięcie sieczki. Krowa, jak mówi przysłowie, „sieczkarnie ma w pysku” i daleko lepiej wyzyska buraki, jeżeli je sama pogryzie i naślimu doskonale, a ślimu, jak wiemy, ma duże znaczenie w trawieniu. Z tego względu zaleca się zwykle dawanie buraków w całości; jest to dobre, gdy buraki są średniej wielkości, ponieważ jednak u nas zwykle buraki są duże, przeto aby krowa nie męczyła się zbytnio, aby ułatwić jej pracę, dajemy buraki pocięte na 2 lub 3 kawałki, które krowa z łatwością pogryzie. Słomę dajemy oddzielnie, nie w postaci sieczki, a wprost w całości, na zakładkę.

Co się tyczy tego, ile dawać buraków, to jak już wspomnieliśmy zbyt duże ilości nie są wskazane i nie racjonalne. Na krowę wioskową, która zwykle nie dochodzi wagi 400 kg. należy dawać 15—30 kg buraków, zależnie oczywiście od mleczności. 30 kg. dawać będziemy, gdy krowa jest dobrą dojką to znaczy, gdy daje do 20 litrów mleka dziennie, a normalnie nie należy przekraczać dawki 20 kg (dwadzieścia) buraków. Niemcy, którzy znani są z tego, że lubią paść bydło bardzo mocno, w ostatnich czasach doszli do wniosku, że zbyt duże dawki buraków nie są dobrze wyzyskane przez krowy. Tak sa-

Przebiegająca dzienna przeróbka mleka w mleczarni 750 litrów. Nie nadeszło sprawozd. 17 spółdzielni.

*) Wydatek masła zły.

mo Szwedzi uważają, że tylko średnie dawki buraków, a za takie uznają 25—35 kg na dużą (około 550 kg ważącą i 15—17 litrów dającą) krowę, działają dobrze. Twierdzą oni, że już dawka 15 kg działała dobrze, natomiast większe ilości buraków były źle wyzyskane. Wobec tego radzą oni nie spasać buraków więcej niż 45 kg.

ZAPISKI KRONIKARSKIE.

Narada mleczarska w Wilnie.

W dniu 28 listopada odbyła się w Wilnie w Związku Kółek Rolniczych pod przewodnictwem prezesa związku p. Weckowicza narada w sprawach mleczarskich na obszarze województwa wileńskiego i nowogródzkiego. Obecni byli: nacelnik wydziału Ministerstwa Rolnictwa p. Ilmatowicz, przedstawiciele wileńskiej Delegatury Rządu, Związku Rewizyjnego, Związku Kółek Rolniczych wileńskiego i nowogródzkiego, oraz wileńskiego Towarzystwa Rolniczego.

Referat wygłosił inspektor hodowlany St. Osieciński. Na naszych ziemiach wschodnich dzisiaj zaniedbanych mleczarstwo rozwijało się bardzo żywo. Założona w roku 1891 szkoła mleczarska w Podgaju na Kowieńszczyźnie (następnie w Bubiach) dostarczała personalu zawodowego. Przed wojną w Wileńszczyźnie było kilkanaście mleczarni, w Lidzkim były założone kursy mleczarskie. Najwięcej mleczarni powstało w Dziśnieńskim, bo przeszło 20.

Wojna zniszczyła wszystko. Obecnie Wileńszczyzna nie pokrywa własnego zapotrzebowania; czego dowodem jest, że oddział wileński Związku Spółdzielni Mleczarskich w r. 1924 sprowadził 37.069 kg, a w r. ub. do 1 listopada 48.282 kg. Po wojnie powstało zaledwie parę spółdzielni mleczarskich. Dostawa mleka świeżego do Wilna jest uregulowana.

Referent podał szereg środków zaradczych. Rozwinęła się bardzo ożywiona dyskusja. Wyjaśniła ona, że

1. Teren i warunki Wileńszczyzny i Nowogródzkiego są odpowiednie do produkcji mlecz-

nej i do organizacji spółek mleczarskich do wyrobu masła i serów.

2. Mleczarnie winny być zakładane w miejscach odpowiednich i grunt do ich założenia powinien być bardzo starannie przygotowany; więc można zakładać mleczarnie:

a) gdzie można zebrać odpowiednią ilość krów mlecznych,

b) w miejscowościach obfitujących w pastwiska naturalne.

c) tam gdzie gospodarstwa są skomasowane;

d) nie można zakładać mleczarni tam, gdzie opłaca się sprzedawać mleko w stanie świeżym.

3. Mleczarnie organizować należy na zasadach spółdzielczych.

4. Mleczarnie powinny być na razie ręcznego typu, pomieszczone początkowo w budynkach wynajętych, bo trudno przewidzieć rozwój mleczarni i przyszłe jej potrzeby.

5. Mleczarnia powinna obsługiwać rejon o promieniu 3—4 km; gdy w okolicy mleka za mało, trzeba tworzyć oddziały, z których do głównej mleczarni dostarczanooby śmietankę.

6. Opierać mleczarnie głównie o fundusze własne, jednakowoż w początkowym okresie rozwoju mleczarstwa niezbędnym jest dogodny kredyt rządowy na pokrycie części kosztów zakupu narzędzi mleczarskich i przeróbki budynków, odpowiednio do wymagań mleczarni, wybetonowanie, urządzenie lodowni, pompy i t. d.

7. Wskazaniem jest, aby mleczarnie powstały w tych miejscach, gdzie działają kredytowe kasy spółdzielcze.

SPRAWOZDANIA TARGOWE.

A. Masło.

Sprawozdanie Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich w Warszawie.

Ceny za masło wyborowe, osiągnane przez producentów przy dostawach całkowitej produkcji do Związku Spółdzielni Mleczarskich.

Warszawa	19. I. : 5 ¹	23. I. : 4 80	27. I. : 4 70
Włno	—	—	[3. II : 5 ¹
Łódź	18. I. : 4 40	23. I. : 4 80	—
Lublin	23. I. : 4 50	27. I. : 4 30	—
Król. Huta	—	—	—
Białystok	27. I. : 4 70	30. I. : 4 50	—

Berlin	I. gat.	16. I. : 1 60 ¹⁾	21. I. : 1 65
		26. I. : 1 72	28 i 30 I. : 1 80
	II. gat.	16. I. : 1 45	21. I. : 1 50
		26. I. : 1 57	28 i 30 I. : 1 65

¹⁾ Cena w markach niem. za $\frac{1}{2}$ kg

London

australijskie	16. I. : 140	170 ²⁾	23. I. : 150 - 170
argentyjskie	16. I. : 150 - 156	23. I. : 150 - 156	
syberyjskie	16. I. : 140 - 148	23. I. : 140 - 148	

²⁾ Cena w szylingach za centnar

Ryga I. gat. 28. I. : 4 50 lotów za 1 kg.

Zwyżka cen masła za granicą i rozpoczęty eksport spowodował w ostatnich dniach zrównanie się cen na rynku krajowym z zagranicznymi. Tendencja wytworzyła się mocna. Dalejsze kształtowanie się cen zależne od pogody rentowności eksportu, którego, ze względu na

różnorodność naszego masła, a wysokich wymagań, stawianych na rynkach zagranicznych, może przy osłabieniu tendencji zagranicą, a zatem ostrzejszego klasyfikowania naszego masła, dać wyniki ujemne.

Kraków. 31. stycznia 1926. Małopolski Związek mleczarski. Wzmocniona w drugiej połowie stycznia tendencja w handlu masłem osłabła w ostatnim tygodniu stycznia o tyle, że ceny pozostały niezmiennione. Sprzedaż zwiększonych dowozów poszła od ręki, bez zapasów i nie jest wykluczona zwyżka cen w pierwszych dniach lutego, a to w następstwie zwiększonego popytu wskutek zwiększonej sily kupna konsumenta na początku miesiąca.

Czynnikiem mogącym poważnie oddziaływać na nasze ceny jest silnie zwyżkowe kształtowanie się cen na rynkach zagranicznych, które odnośnie do rynku niemieckiego zbliżyły się już w kalkulacji do cen rynku Małopolskiego.

W sprzedaży hurtownej uzyskiwał Związek za masło deserowe Ia, Zł. 5,40 do 5,60 za 1 kg loco Kraków. Tendencja utrzymana.

W styczniu płacił Związek za masło Ia.

od 1—3 Zł. 5,40

„ 4—13 Zł. 5,00

„ 14—31 Zł. 5,20

za 1 kg. loco stacja nadawcza.

Lwów. 31. stycznia 1926. Oddział Małopolskiego Związku mleczarskiego. Rynek wykazuje w dalszym ciągu ożywienie, które umożliwiło sprzedaż zapasów i pomimo znacznych dowozów skłania się ku zwyżce.

W sprzedaży hurtownej uzyskiwano za masło Ia, Zł. 5,40 do 5,60. za 1 kg. loco Lwów. Tendencja zwyżkowa.

W styczniu płacił Oddział Związku za masło Ia.

od 1—3 Zł. 5,40

„ 4—12 Zł. 4,80

„ 13—17 Zł. 5,00

„ 18—31 Zł. 5,20

za 1 kg. loco stacja nadawcza.

B. Zwierzęta rzeźne.

Warszawa. Urzędowa Kasa targowa.

Pierwsza cyfra podana po dacie, oznacza spęd, druga ceny za 1 kg żywej wagi, ostatnia cenę, po której odbyła się większość obrotów.

Bydło rogate.

18. I. :	489;	85 - 90	90
20. I. :	196;	90	90
22. I. :	63;	85 - 90	90
25. I. :	597;	85 - 90	90
29. I. :	144;	85 - 90	90

Cielęta.

18. I. :	102;	1 20	1 20
20. I. :	223;	1 20	1 20
22. I. :	180;	1 15 - 1 20	1 20
25. I. :	82;	1 20	1 20
29. I. :	171;	1 20	1 20

Świnie.

18. I. :	672;	1 40 - 1 80	1 65 - 1 80
20. I. :	992;	1 40 - 1 80	1 60 - 1 75
22. I. :	920;	1 30 - 1 85	1 60 - 1 70
25. I. :	720;	1 40 - 1 80	1 65 - 1 75
29. I. :	835;	1 40 - 1 80	1 60 - 1 70

Lwów. Urzęd. sprawozd. targowe.

	23-30 stycznia		spęd sztuk	cena za 1 kg żywej wagi
	spęd sztuk	cena za 1 kg żywej wagi		
woly I.		95-108		—
„ II.	10	—	—	—
„ III.		—		—
buhaje I.		90-105		—
„ II.	16	74-83	—	—
„ III.		—		—
krowy I.		92-103		—
„ II.	696	80-87	—	—
„ III.		45		—
jałownik I.		87-100		—
„ II.	92	70-80	—	—
„ III.		40		—
cielęta	504	80-94	—	—
owce	—	—	—	—
świnie mięsne	1095			—
„ słoninowe		150-160		—

Kraków. Urzęd. sprawozd. targowe.

	23-30 stycznia		Spęd sztuk	cena za 1 kg żywej wagi
	Spęd sztuk	cena za 1 kg żywej wagi		
buhaje	63	88-102	—	—
woly	279	80-108	—	—
krowy	173	62-100	—	—
jałownik	39	80-106	—	—
cielęta	508	100-143	—	—
kozy i barany	—	—	—	—
nierogaczna	928	95-184	—	—

WSPÓLNKA fachowca, mleczarza dla powiększenia produkcji maślarni i fabryki serów poszukuje Spółka z ogr. odp. Przetwórnia Mleka w Kazimierzy Wielkiej pow. Pin-czowski.

3-1-2

20-litrowe

KONWIE

z uproszczonem hermetycznem zamknięciem, spawane bez szwu z podwójnemi dolnemi obrączkami zostały wprowadzone do wyrobu
W FABRYCE »OMEGA«

Wyrób innych wymiarów konwi wprowadzony będzie stopniowo

Sprzedaż w Związkach Mleczarskich:
WARSZAWA - POZNAŃ - KRAKÓW
LWÓW - WILNO - ŁÓDŹ - LUBLIN
KRÓLEWSKA - HUTA

ZWIĄZEK WSPÓLDZIELNI
MLECZARSKICH I JAJCZARSKICH
W WARSZAWIE
Spółdzielnia z odp. ogr.

dawniej WARSZ. TOW. MLECZARSKIE.

1

Małopolski Związek Mleczarski

Centrala handlowa Spółdzielni mleczarskich

W KRAKOWIE

ul. Jabłonowskich 19.

WE LWOWIE

ul. Mickiewicza 26.

DOSTARCZA:

wirówki do mleka
maślnice różnych typów
wygniatacze korbowe i stołowe
naczynia blaszane
przyrządy do serowarstwa
aparaty do badania mleka
chemikalja do analiz

CENNIKI NA ŻĄDANIE.

USKUTECZNA NAPRAWĘ MASZYN
I PRZYRZĄDÓW MLECZARSKICH.

6

Poznań. Urzędowe sprawozdanie targowe.

Placono za 100 kg żywej wagi loco targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi	19. I.	22. I.	26. I.	29. I.
I. Bydło :				
A. Woły :				
a) pełnomięsiste wytuczzone woły, najwyższej wartości rzeźnej, niezaprzęgane	100		100	—
b) pełnomięsiste, wytuczzone woły od lat 4 do 7	92		92	—
c) młode mięsiste, nie wytuczzone i starsze wytuczzone	80		80	—
d) miernie odżywione młode, dobrze odżywione starsze	64		64	—
B. Stadniki :				
a) pełnomięsiste, wyrosłe, najwyższej wartości rzeźnej	—		92	—
b) pełnomięsiste młodsze	82		82	—
c) miernie odżywione młodsze i dobrze odżywione starsze	68		68	—
C. Jalówki i krowy :				
a) pełnomięsiste, wytuczzone jalówki najwyższej wartości rzeźnej	96		96	—
b) pełnomięsiste, wytuczzone krowy, najwyższej wartości rzeźnej do lat 7	88		88	—
c) starsze wytuczzone krowy i mniej dobre młodsze krowy i jalówki	80		80	—
d) miernie odżywione krowy i jalówki	64		64	—
e) lichy odżywione krowy i jalówki	50— 52		50— 52	—
D. Licho odżywna młódź (żarłoki) :				
	—		—	—
II. Cielęta :				
a) najprzedniejszego opasu (Doppellendery)	—		—	—
b) najprzedniejsze cielęta tuczne	100		96	—
c) średnio tuczne cielęta i najprzedniejsze ssaki	90		86— 88	—
d) mniej tuczne cielęta i dobre ssaki	80		76— 80	—
e) liche ssaki	66— 70		66— 70	—
III. Owce				
A. Opasy chlewne :				
a) jagnięta tuczne i młodsze skopy tuczne	70— 72		76— 80	—
b) starsze skopy tuczne, liche jagnięta tuczne i dobrze odżyw. młode owce	60— 66		66	—
c) miernie odżywione skopy i owce	52— 56		56	—
B. Opasy polne :				
a) jagnięta tuczne	—		—	—
b) liche jagnięta i owce	—		—	—
IV. Świnie :				
a) tuczne ponad 150 kg żywej wagi	—		—	—
b) pełnom. od 120 do 150 kg żywej w.	156—175		154	154
c) pełnom. od 100 do 120 kg żywej w.	150—152		148—150	148—150
d) pełnom. od 80 do 100 kg żywej w.	144—146		142—144	142—144
e) mięsiste świnie ponad 80 kg	140		134—136	134—136
f) maciory i różne kastraty	120—150		120—140	120—140
	Przebieg targu spokojny bydło niewysprzedane		Przebieg targu ożywiony	Przebieg targu spokojny

Z powodu małych transakcji nie notowano. Tendencja na świnie utrzymana, na bydło niżkowa.

2-Letni kredyt

Organizacja nowych mleczarń parowych
Remont kapitalny dawnych mleczarń
parowych

utrudnione są z racji braku kapitału

Aby umożliwić prawidłową organizację
mleczarstwa

udzielamy dwuletniego kredytu

1-Roczny kredyt

udzielamy na urządzenie mleczarń
ręcznych

W powyższych sprawach należy się zwracać
pod adresem:

Związek Współdzielni Mleczarskich

Warszawa, ul. Hoża 51.

2